

Het gehele duidelijk getypeerde woningcomplex langs de Jan Gijzenkade en een aantal straten daarachter werd gebouwd in 1930 – 1932 naar het ontwerp van architect Jacques van Velsen. Opdrachtgever was de rooms-katholieke woningbouwvereniging “Sint Josef”. De woningen waren bestemd voor grote gezinnen. Voor de Stichting Geveltekens Vereniging Haerlem (SGVH) zijn vooral de voor bijna iedere woning vervaardigde heiligenbeeldje door beeldhouwer Mari Andriessen interessant. Deze beeldjes hebben geleid tot de bijnaam “*Heilige huisjes*”. De Haarlemse beeldhouwer Andriessen (1897 – 1979) was in die periode één van de vernieuwende kunstenaars op het gebied van kerkelijke/religieuze kunst. Aan de voorgevel is een soort smalle gemetselde hoekige pilaar die wordt bekroond door een zandstenen beeldje van een heilige. De naam van de heilige is vermeld op de houten oversteklijst bij de ingang. De beeldjes zijn in 1981 gerestaureerd door beeldhouwer/kunstenaar Wilgenburg.

Lekstraat 22 - Sint Ignatius – attribuut: een boek

Ignatius van Antiochië in Syrië wordt gerekend tot de Apostolische Vaders. In het jaar 69 na Chr. werd hij aangesteld als bisschop van Antiochië.

Over het leven van Ignatius is weinig bekend. Hij schreef verschillende brieven aan christengemeenten in Klein Azië en Italië.

Op bevel van keizer Trajanus werd hij naar Rome gevoerd. Daar werd hij gevangen genomen in de nabijheid van het Colosseum. Tussen de middag was er in het grote theater voor geïnteresseerden een pauzeprogramma waarin veroordeelde gevangenen voor de wilde dieren werden gegooid.

In de latere Oudheid werden vooral veel christenen tot de wilde dieren veroordeeld. Ook Ignatius werd veroordeeld tot een gevecht met de wilde dieren waarin hij de dood vond.

Lekstraat 24 - Sint Hubertus – attribuut: boog en een hert

Hubertus van Luik is geboren in 655 in de Voerstreek. Hij was de zoon van de hertog van Aquitanië en leidde een werelds leven.

Op Goede Vrijdag van het jaar 683 ging hij op jacht, hoewel dat een zeer oneerbiedige activiteit was op die dag. Hubertus bespeurde een groot hert, en joeg er achteraan met zijn honden. Toen hij het hert bijna te pakken had en het dier zich naar hem toekeerde wilde hij het neerschieten. Op dat moment verscheen er een lichtend kruis tussen het gewei. Een stem zei Hubertus om in de leer te gaan bij de heilige Lambertus, op dat moment de bisschop van Maastricht.

Dat deed hij en na een tijd volgde Hubertus hem op. Maastricht en Tongeren waren in die tijd onveilig, daarom verplaatste hij zowel de bisschoppelijke zetel als het gebeente van Lambertus naar Luik.

Hubertus is op 30 mei 727 overleden. Op 30 september 825 werd zijn stoffelijk overschot van Luik naar de abdij van Andage overgebracht. Hierdoor werd Andage al spoedig een bedevaartsoord en de plaatsnaam veranderde na enige tijd in Saint Hubert.

Lekstraat 26 - Sint Liduina – attribuut: kruis en doek

Liduina van Schiedam werd op 18 maart 1380 geboren in Schiedam. Ze was het enige meisje van het gezin en had acht broers. Ze was de dochter van Piet en Petronella.

Liduina was een mooi en innemend meisje, maar ze was zo godvruchtig dat ze iedere jongen afwees. Dagelijks bad ze tot God: ze wilde haar leven alleen aan Hem geven.

Op 15-jarige leeftijd, in de strenge winter van 1394 - 1395, ging ze met enkele vriendinnetjes schaatsen op de dichtgevroren Maas bij haar woonplaats. Ze maakte een ongelukkige smak op het ijs, brak een rib en werd thuis op bed gelegd. Dat was het begin van een lijdensweg; ze zou het bed nooit meer verlaten. De gebroken rib veroorzaakte koudvuur waardoor ze verlamd raakte. In een kleinbehuisd gezin met negen kinderen krijgt een meisje, dat iets gebroken heeft niet alle nodige aandacht. Zeker niet als haar vader nachtwaker is en overdag moet rusten. Na 38 jaar lang de vreselijkste kwalen en pijnen te hebben geleden, blies Liduina op 14 april 1433 haar laatste adem uit. In het jaar van haar overlijden werd boven haar graf al een kapel gebouwd.

Lekstraat 28 - Sint Lucia – attribuut: zwaard en schaal met ogen

Lucia is geboren in 283. Ze was de dochter van een Romeins burger in Syracuse en verloor haar vader op jonge leeftijd. Haar moeder, Eutychia, leed al vier jaar aan dysenterie.

Eutychia regelde een heidense echtgenoot voor haar dochter, maar Lucia haalde haar moeder over om het huwelijk niet door te laten gaan en de bruidsschat als aalmoezen onder de armen te verdelen. De beoogde echtgenoot kwam op de hoogte van het uitdelen van de bruidsschat. Hij gaf Lucia aan, bij de magistraat Paschasius, dat zij christen was.

Daarop werd ze veroordeeld tot tewerkstelling in een bordeel, maar op wonderbaarlijke wijze bleken de wachters haar niet te kunnen afvoeren, ook nadat men een ossenspan had ingezet. Daarop werd ze met zwaardsteken om het leven gebracht.

Lekstraat 30 - Sint Barbara – attribuut: zwaard en toren met drie ramen

Barbara zou gewoond hebben in Nicomedië in Klein Azië.

Haar heidense vader, Diocursus, sloot haar op in een toren om haar te beschermen tegen de vele jongemannen die naar haar hand dongen. Ook liet hij een badhuis voor haar bouwen, zodat ze geen gebruik hoefde te maken van de openbare baden. Dit badhuis bevatte oorspronkelijk twee ramen, maar op verzoek van Barbara werden het er drie. Zij had zich in het geheim tot het christendom bekeerd en wilde op deze manier de heilige Drie-vuldigheid eren.

Toen haar vader haar bekering bemerkte, onthoofdde hij haar, maar werd daarop zelf door de bliksem dodelijk getroffen.

Het jaar van Barbara's dood is niet bekend. Zowel 206 als 235 worden genoemd.

Bron: Archief SGVH (Drs. C.J.B.P. Frank & Drs. J.H.J. van Hest)

Jaarboek 2011 Historische Vereniging Haerlem – Nieuws over gevelstenen – Martin Busker

Documentatie W.J.H. de Ridder en Gert-Jan van der Wouden